

Enlitt. tsfo 133/29.5.1986

PAIMIO, SPURILA, (LÖYTÖPAIKKA n)

Rautakautisen muinaisjännöksen
koetutkimus 22.07 - 31.07.1985

PAIMIO, SPURILA, (LÖYTÖPAIKKA h)

Rautakautisen muinaisjäännöksen
koetutkimus 22.07-31.07.1985.

Kunta : Paimio
Kylä : Spurila
Tila : 1:38, omistaja Paavo Keskitalo
(os. Spurilan kartano, 21530 PAIMIO)

Peruskarttalehti : 2021 03
MK 1:2000-kartta : 2021 03 06/28-29

Koordinaatit : x 6706 70
y 2428 90
z n. 33-38 m mpy
(arvioitu pohjakartasta)

Löydöt : TYA 272:1-53
Aikaisemmat löydöt : TYA 223:1105-1108

Kaivauskertomus : 3 sivua
2 liitettä
5 karttaliitettä

Kun Paimion Spurilan muinaisjäännösalueelta vuonna 1983 otettiin fosfaattinäytteitä, saatiin eräistä fosfaattinäytekuopista talteen esihistoriallisia löytöjä. Yhdestä näytekuopasta (no 88) löytyi palanutta savea, poltetun luun muru, kaksi keramiikanmurua sekä kaksi pientä raudanpalaa (TYA 223:1105-1108). Kuoppa kaivettiin Spurilan peltoalueen pohjoispuolelle, peltoon työntyvälle pienelle niemekkeelle (karttaliite 1). Koska löytöjä ei voitu yhdistää mihinkään aikaisemmin todettuun kiinteään muinaisjäännökseen, päätettiin vuoden 1985 kenttätöiden yhteydessä tutkia aluetta tarkemmin.

Tutkittavalle alueelle laadittiin koordinaatisto, jonka päälinjat ovat pohjois-etelä- ja itä-länsi-suuntaiset. Koordinaatisto on sama, jota vuodesta 1984 on käytetty Spurilassa. Se on sidottu monikulmiopisteeseen 301, joka sijaitsee n. 300 m tutkitusta alueesta länteen. Monikulmiopisteen koordinaateiksi on määrätty 600/400; pisteiden väli on 1 m ja koordinaatit kasvavat (neula)pohjoiseen/itään.

Ensin kaivettiin lapionpistonkokoisia koekuoppia 10 m:n välein, mutta koska mitään merkittävää ei löytynyt, katsottiin tarpeelliseksi tihentää verkostoa tärkeimmältä tuntuvalta alueella (karttaliitteet 2 ja 3). Jokainen koekuoppa kaivettiin lapiolla ja poistettu maa seulottiin. Kuopissa näkyvien kulttuurikerrosten syvyys mitattiin (liitteet 1-2) ja niistä löytyneet artefaktit otettiin talteen (TYA 272:1-53).

Vuonna 1983 kaivetusta fosfaattinäytekuopasta löytyneet artefaktit (TYA 223:1105-1108; tarkemmin tämän kertomuksen ensimmäisessä kappaleessa) olisi voinut tulkita rautakautisesta polttokalmistosta peräisin oleviksi, mutta poltetun luun lähes täydellinen puuttuminen koekuopissa puhuu tätä tulkintaa vastaan. Ainoat poltetun luun murut ovat vuoden 1983 fosfaattinäytekuopasta (1 kpl.) sekä koekuopasta 680/680 (1 kpl.); molemmat vaikuttavat huonosti palaneilta. Paikalla ei rautakaudella liene ollut kalmisto, vaan keramiikka on kulkeutunut sinne muusta syystä.

Fosfaattinäytekuopasta löytyneitä keramiikanmurusia ei tarkemmin pysty ajoittamaan. Koekuopasta 675/695 löytyneet palaset ovat kooltaan suurempia, mutta valitettavasti vailla erotyispiirteitä; sekoiteaineena on runsaasti kivimurskaa ja punertavanruskea ulkopinta on tasainen. Keramiikka on kiistatta rautakautista, mutta sen kuuluminen nuoremmalle rautakaudelle on jo epävarmempaa, sillä tulkinta nojautuu yksinomaan pinnan käsittelyn varaan.

Tutkimusalueella havaitut kulttuurikerrokset olivat hyvin vaaleita, eikä niihin vaikuttanut liittyvän hiilen tai nokimaan esiintyminen. Kiistattomia kiveyksiä ei myöskään havaittu. Syvimmät kulttuurikerrokset vaikuttivat keskittyvän niemekkeen keskivälille (karttaliite 4; kartan otsikossa tulisi lukea "kulttuurikerroksen syvyys").

Syvimmille kulttuurikerroksille oli ominaista palaneen saven esiintyminen (karttaliite 5). Valtaosa löydetyistä savesta näyttää olevan tiivistesavea. Kulttuurikerrokseen sekoittuneena löytyi paikoin runsaasti resenttistä ainesta. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että paikalla ei ole asuttu historiallisella ajalla, koska tiili puuttuu löydöstöstä lähes täysin. Punasavikeramiikka löytyi koekuopista 690/680 ja 690/690 - viimeksimainitussa yhdessä tiilenpalasten kanssa -, mutta koekuoppa 690/690 sisälsi löytöjä jotka viittaavat siihen, että paikalle on tuotu roskia muualta. Monin paikoin näytti siltä, että aluetta on ajoittain käytetty jätteen hävittämiseen.

Löytöjä, jotka saattavat liittyä rautakautiseen toimintaan paikalla ovat ruudusta 670/685 löytyneet rautakuvan pala (TYA 272:9) ja pieni pala piitä (TYA 272:10). Muita löytöjä, joiden voisi ajatella antavan lisävalaistusta kysymykseen tutkitun alueen esihistoriallisesta käytöstä, ei ole.

Spurilan löytöpaikka h:ksi nimetty alue on edellä referoidun koekaivauksen myötä hahmottunut kiinteäksi muinaisjäännökseksi. Koska ilmeisesti on oikeutettua liittää paikalta löytyvä savitiiviste samaan yhteyteen kuin koekuopasta 675/695 löytynyt rautakautinen keramiikka, voidaan muinaisjäännös hypoteettisesti tulkita rautakautiseksi asuinpaikaksi. Tulkinnan pohjana ovat kalmistoon viittaavien piirteiden puuttuminen sekä myöhemmän ajan asutukseen viittaavien piirteiden vähäisyys. Jotta tulkinnasta voitaisiin olla absoluuttisen varmoja, pitäisi paikalta luonnollisesti löytyä myös jälkiä kiinteistä rakenteista.

Löytöjen vähäisyys sekä kulttuurikerroksen luonne antavat aiheen olettaa, että paikalla ei ole asuttu pitkään, tai että tutkimusalueella ei ole sijainnut asuinrakennusta. Termille "asuinpaikka" onkin tässä tapauksessa annettava hyvin laaja merkitys; konkreettisesti se tarkoittaa jälkiä toiminnasta joka liittyy elämiseen eikä kulemiseen.

Jatkotutkimuksia löytöpaikalla h pitäisi suorittaa avamalla paikalle kaivausalue. Koska tähän ei varmaankaan lähitulevaisuudessa ole mahdollisuuksia, on tyydyttävä tarkkailemaan pellon pintaa tutkimusalueen läheisyydessä. Tärkeintä olisi tällöin liikkua tutkitun alueen länsipuolella, jossa pellossa keväisin näkyy tummempi alue. Tätä värjäytymää ei vielä ole pystytty liittämään mihinkään tiettyyn aikakauteen tai toimintaan.

Turussa 01.10.1985

Jukka Luoto
fil.tri

Henrik Asplund
hum.kand.

PAIMIO, SPURILA, (LÖYTÖPAIKKA n) 1985

HAVAINNOT KOEKUOPISTA

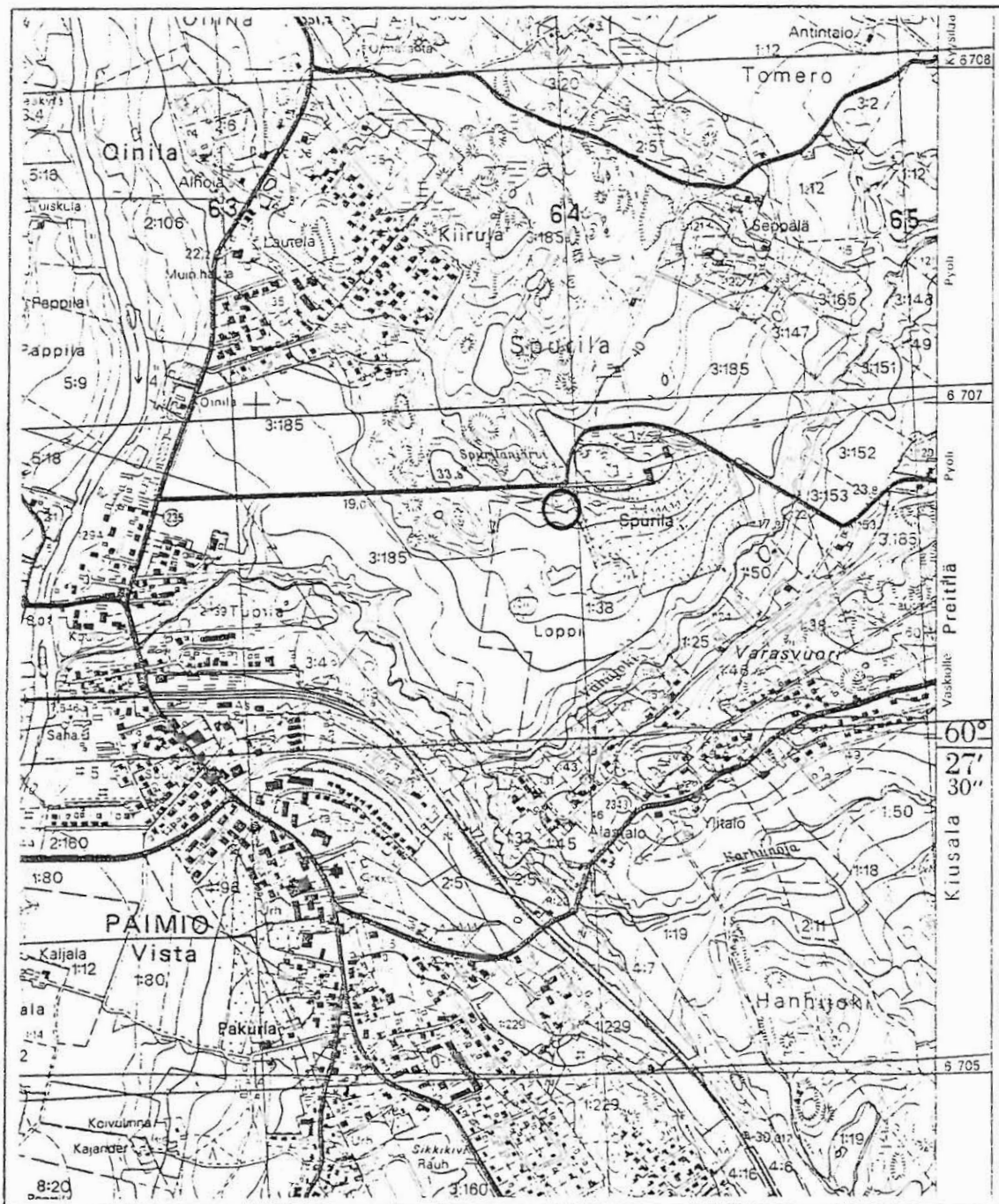
- 650/670 Kuoppa osui pellon reunaan, mihin oli nostettu pellosta poistettuja kiviä. Kivien välissä harmaata maata n. 15 cm:n syvyyteen.
- 660/670 Turpeen alla kallio. Kallion halkeamassa harmaata maata.
- 660/680 Harmaata maata n. 20 cm:n syvyyteen.
- 660/690 Harmaata maata n. 20 cm:n syvyyteen.
- 660/700 Harmaata maata n. 20 cm:n syvyyteen.
- 670/670 Harmaata maata n. 25 cm:n syvyyteen.
- 670/680 Harmaata maata n. 45 cm:n syvyyteen.
- 670/685 Harmaata maata n. 35 cm:n syvyyteen.
- 670/690 Turpeen alla pari kiveä ja kallio. Maa kivien välissä harmaata.
- 670/695 Harmaata maata n. 35 cm:n syvyyteen.
- 670/700 Vaaleanharmaata maata n. 30 cm:n syvyyteen. Maassa oli hieman tavallista enemmän kiviä.
- 675/680 Harmaata maata n. 10 cm:n syvyyteen. Hienoa hiekkaa n. 10-20 cm maanpinnasta. Lopuksi tummanharmaata maata n. 35 cm:n syvyyteen.
- 675/685 Harmaata maata n. 35 cm:n syvyyteen.
- 675/690 Harmaata maata n. 25 cm:n syvyyteen.
- 675/695 Harmaata maata n. 25 cm:n syvyyteen.
- 680/670 Kuoppa kaivettiin kasvillisuuden takia n. 2 m pisteestä pohjoiseen. Harmaata maata n. 30 cm:n syvyyteen.
- 680/680 Harmaata maata n. 25 cm:n syvyyteen.
- 680/685 Harmaata maata n. 25 cm:n syvyyteen.
- 680/690 Harmaata maata n. 35 cm:n syvyyteen. Päälimmäisenä sekundäärinen kasautuma, josta löytyi palamaton luu, galvanisoitua peltiä sekä muoviputken katkelma. Koekuopasta löytynyt palanut savi tuli hieman syvemmältä.
- 680/700 Tummanharmaata maata n. 25 cm:n syvyyteen. Maassa nyrkkiä suurempia kiviä.
- 690/670 Harmaata maata n. 40 cm:n syvyyteen, sitten suuria kiviä. Runsaasti resenttisiä (linnun?) luita.
- 690/680 Harmaata maata n. 30 cm:n syvyyteen.

jatkuu seuraavalla sivulla

jatkoa edelliseltä sivulta

- 690/690 Harmaata maata n. 40 cm:n syvyyteen. Runsaasti sekundääristä ainesta: rautaromua, pullonkorkkeja, mustepullo...
- 690/700 Harmaata maata n. 15 cm:n syvyyteen.
- 700/670 Pintamaan alla kallio.
- 700/680 Harmaata maata n. 15 cm:n syvyyteen.
- 700/690 Turpeen alla puhdasta hiekkaa. Hiekan alla kiviä, joiden lomassa harmaata savityyppistä maata.
- 700/700 Harmaata maata n. 15 cm:n syvyyteen, jossa iso kivi tai kallio.

* * *

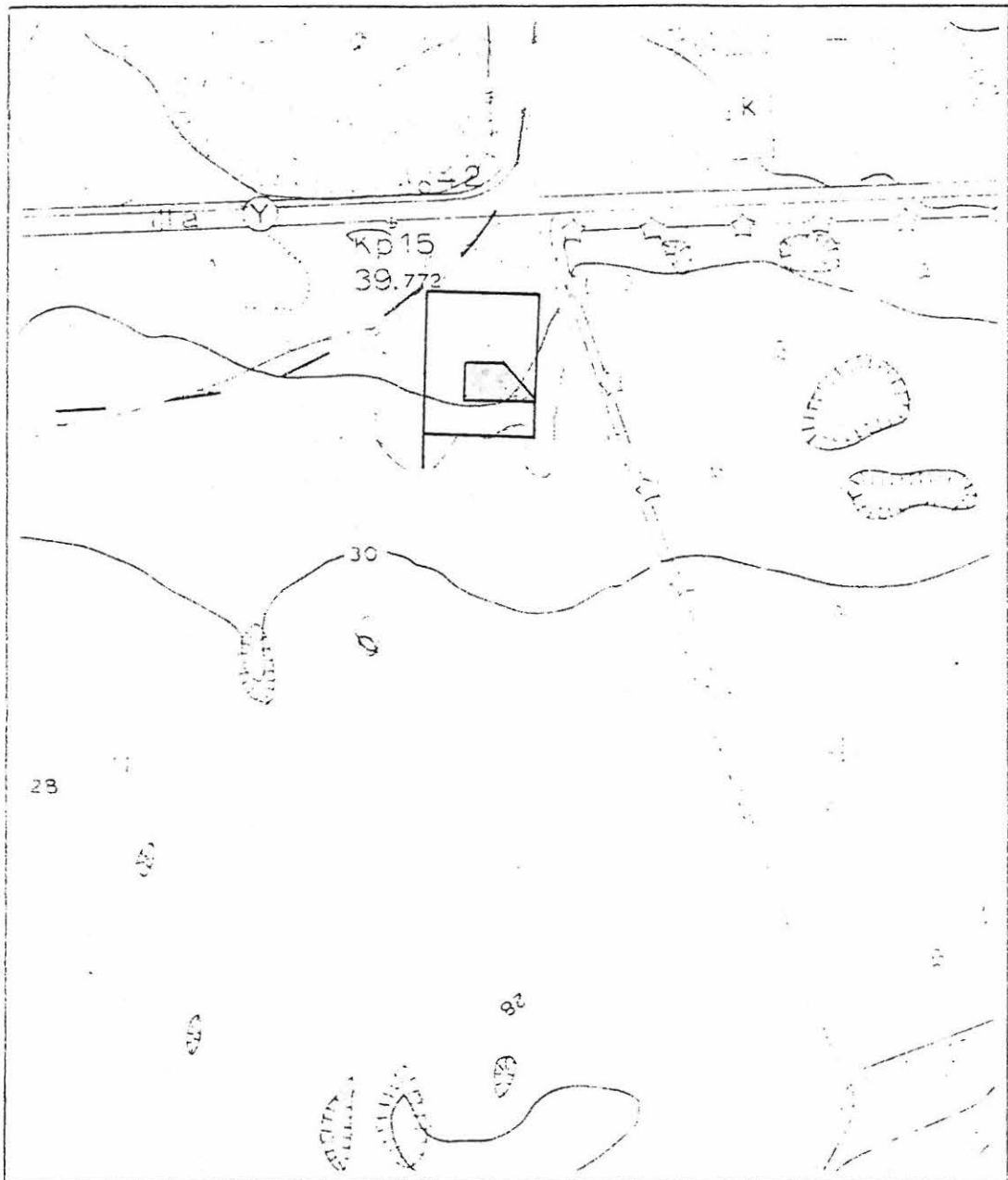

PAIMIO, SPURILA, (LÖYTÖPAIKKA h) 1985

ote peruskartasta 2021 03

MK 1:20 000

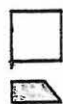
tutkimusalue merkitty ympyrällä

PAIMIO, SPURILA, (LÖYTÖPAIKKA h) 1985

ote pohjakartasta 2021 03 06/28-29

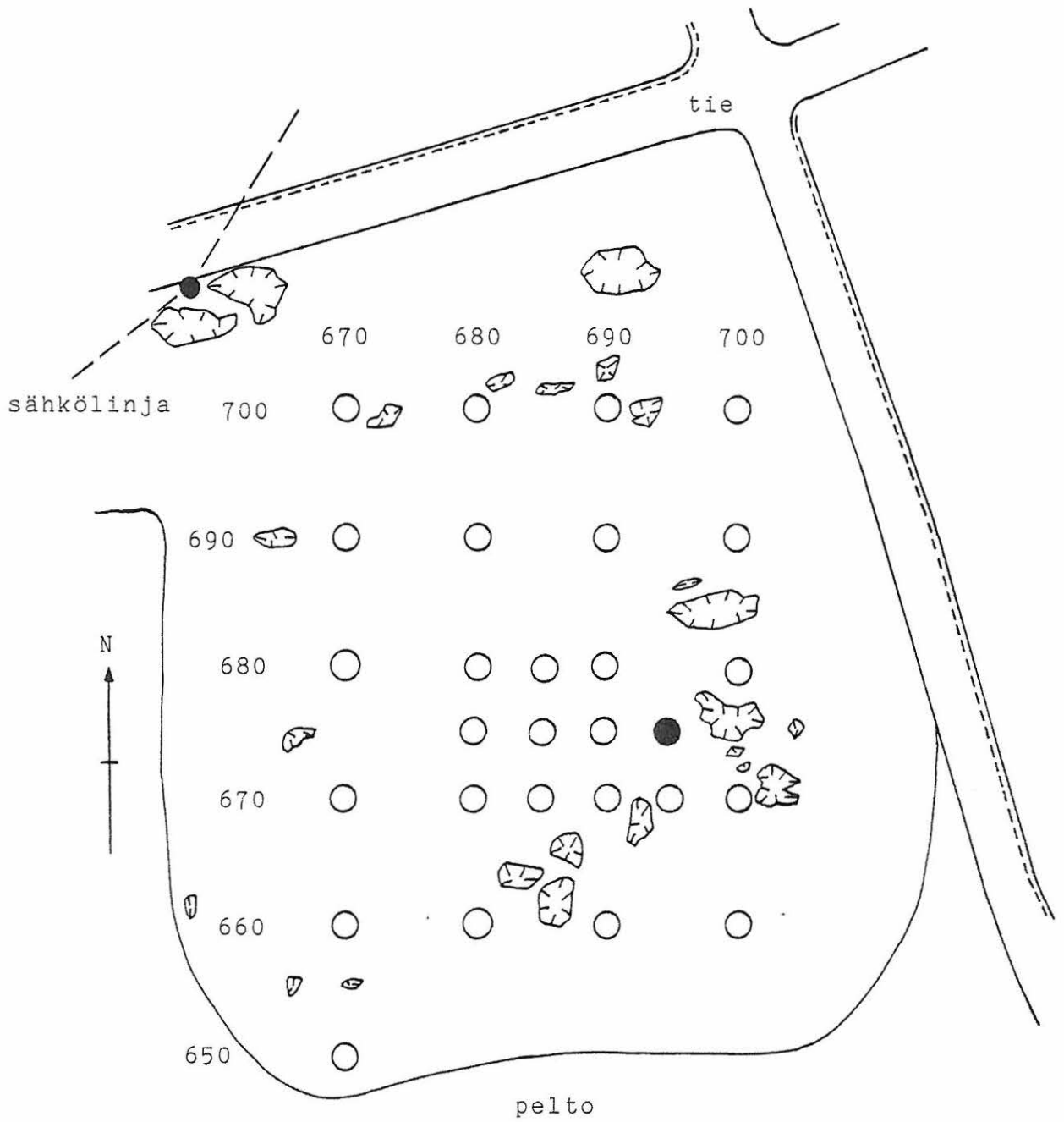
MK 1:2000

- koekuoppia 10 m:n välein

- koekuoppia 5 m:n välein

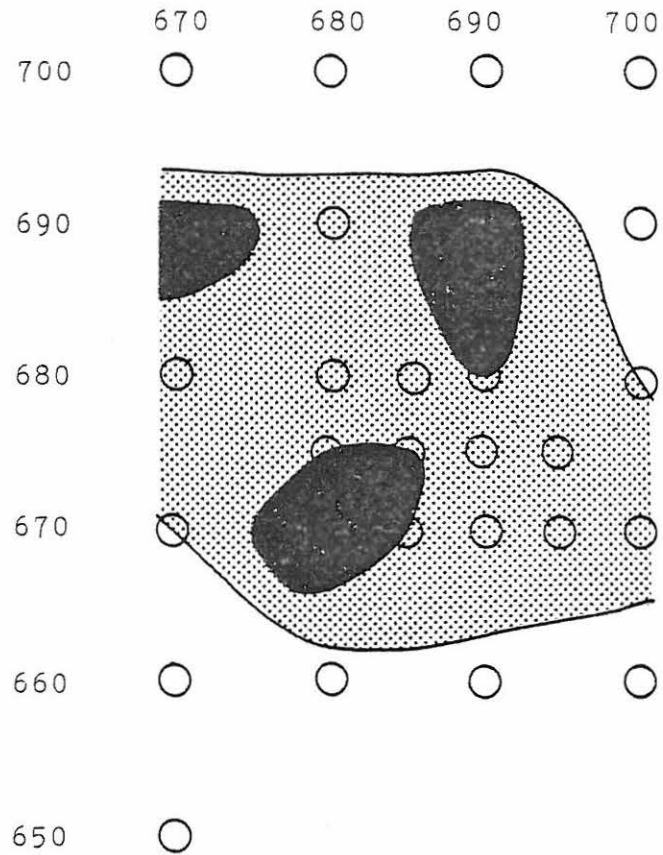

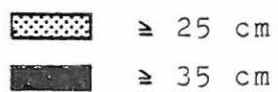
PAIMIO, SPURILA, LÖYTÖPAIKKA h) 1985

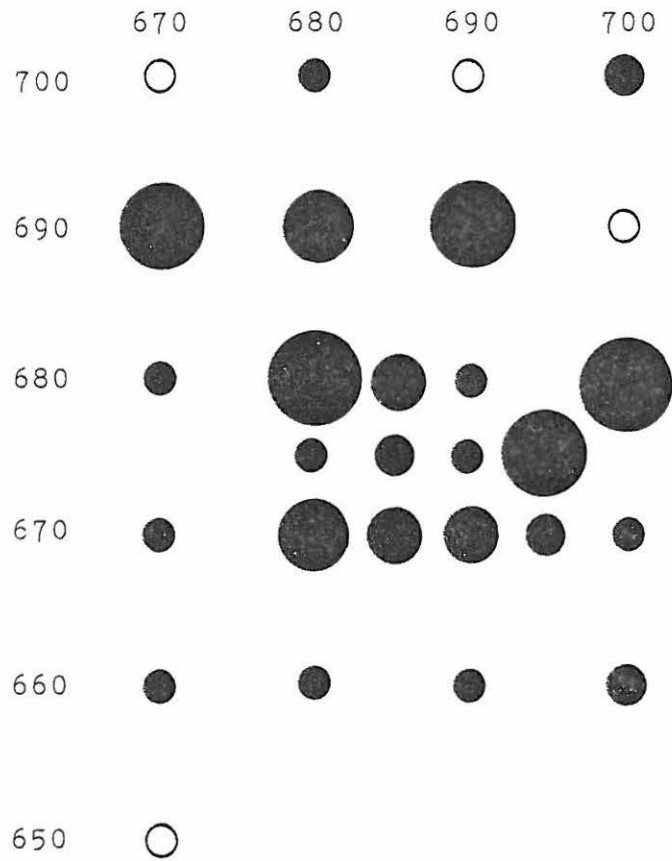
KOEKUOPPIEN SIJAINTI

- - kallionpaljastuma
- - koekuoppa
- - koekuoppa josta keramiikkaa

PAIMIO, SPURILA, (LÖYTÖPAIKKA h) 1985
KULTTUURIKERROKSEN PAKSUUS

PAIMIO, SPURILA, (LÖYTÖPAIKKA h) 1985

PALANEEN SAVEN MÄÄRÄ

